

WK-III.431.1.10.2024

Szanowna Pani
Ewa Romanos-Pniewska
Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Wielbarku
ul. Jagiełły 8
12-160 Wielbark

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielbarku**, ul. Jagiełły 8, 12-160 Wielbark (REGON 004453810; NIP 745-144-51-85).

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia, wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielbarku nadzorowała **Pani Ewa Romanos-Pniewska**, która od dnia 1 kwietnia 2016 roku pełni funkcję Kierownika tego Ośrodka.

(dowód: akta kontroli: 11.6, 11.8)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny:

- **Hanna Matysiak** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – przewodnicząca zespołu kontrolnego;
  - legitymacja służbowa nr 11/2024 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
  - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 6 listopada 2024 roku nr WK-I.0030.615.2024 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielbarku.
- **Jarosław Mazurek** – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – członek zespołu;
  - legitymacja służbowa nr 93/2023 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
  - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 6 listopada 2024 roku

nr WK-I.0030.616.2024 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielbarku.

(dowód: akta kontroli: 5, 6)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 21 listopada 2024 roku do 3 grudnia 2024 roku. Odnotowana została pod pozycją 1/2024 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielbarku.

(dowód: akta kontroli: 9, 12.3)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w siedzibie Urzędu w Olsztynie, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w czasie wideokonferencji, w trakcie której okazano legitymacje służbowe kontrolerów. Upoważnienia do kontroli zostały przesłane do jednostki kontrolowanej poprzez ePUAP pierwszego dnia kontroli, przed jej rozpoczęciem. Poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Kontrola zakończona została wideokonferencją, w czasie której kontrolerzy przekazali wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowali o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy WK-III.431.1.10.2024.

(dowód: akta kontroli: 8, 13)

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2022/2023 (od 1 października 2022 roku do 30 września 2023 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 poz. 1993) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielbarku w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za kwartał IV 2022 roku oraz kwartał I, II i III 2023 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2022/2023 (od 1 października 2022 roku do 30 września 2023 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **352 289,23 zł (930 świadczeń)**.
2. Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2022/2023 (od 1 października 2022 roku do 30 września 2023 roku) wyniosły **143 294,00 zł**, co stanowiło **40,67 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.
3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2023 roku – wyniosło **3 837 135,00 zł**.
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowił:
  - **6 335,23 zł** - w IV kwartale 2022 r.,
  - **18 243,16 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2023 r.
5. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów.
Organ właściwy- tj. Burmistrz Wielbarka - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych w: IV kwartale 2022 roku przeznaczył kwotę **14 945,77 zł**. oraz w okresie od I do III kwartału 2023 roku przeznaczył łącznie **55 511,80 zł**.

(dowód: akta kontroli: 11.20, 12.1, 12.2, 12.4, 12.5)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Wielbark liczy ogółem 6 451 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Burmistrz Wielbarka. Zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielbarku.

Czynności kontrolne wykazały, że powyższe zadania realizowane były zgodnie z art. 8a, 8b i 8c oraz art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 poz. 1993). W jednostce kontrolowanej decyzje z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydawane były na podstawie upoważnień

udzielonych przez organ właściwy tj. przez Burmistrza Wielbarka. Ustalono, że zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie obowiązujących przepisów prawnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielbarku wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielbarku, wprowadzonego Uchwałą Nr XXIV/202/21 Rady Miejskiej w Wielbarku z dnia 5 listopada 2021 r. Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki kontrolowanej stanowił w Rozdziale 2 § 4 pkt 6: „Do zakresu zadań Ośrodka należy prowadzenie spraw wynikających z: (...) ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 878)”.

(dowód: akta kontroli: 11.4, 11.7, 11.9, 12.4)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielbarku określał Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielbarku wprowadzony Zarządzeniem Kierownika GOPS Nr OA/.0200.10.2021 z dnia 30 grudnia 2021 r. Po dokonanej analizie tego dokumentu kontrolujący stwierdzili, że obowiązujący Regulamin organizacyjny był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 11.5, 12.4)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielbarku był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizowane były przez jednego pracownika, podlegającego bezpośrednio Kierownikowi Ośrodka, zatrudnionego na stanowisku starszego inspektora, którego zastępował starszy inspektor zajmujący się świadczeniami rodzinnymi. W dniu rozpoczęcia kontroli, pracownik zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadał aktualny zakres czynności oraz upoważnienia niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielbarku wykonuje zadania wynikające ze Statutu, Regulaminu Organizacyjnego oraz na podstawie upoważnień i pełnomocnictw udzielonych przez organ właściwy.

W okresie objętym kontrolą pracownik realizujący kontrolowane zadania uczestniczył w szkoleniu mającym na celu podwyższenie jego wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań. Udział w szkoleniu potwierdzono na podstawie pisemnej informacji Kierownika GOPS oraz formularza zgłoszeniowego.

(dowód: akta kontroli: 11.7, 11.10, 11.11, 11.12, 12.4)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielbarku mieści się w dwupiętrowym budynku przy ul. Jagiełły 8, 12-160 Wielbark. Jak wynika z informacji Kierownika GOPS, drugie piętro pozostaje nieużytkowane. Część parteru zajmuje siedziba Gminnej Biblioteki Publicznej. Z pozostałych pomieszczeń korzysta GOPS. Pokój o powierzchni 18m², zlokalizowany na parterze, zajmuje pracownik realizujący kontrolowane zadania. Stanowisko pracy ww. pracownika jest

wyposażone w niezbędny sprzęt oraz urządzenia biurowe. Przy biurku pracownika znajduje się krzesło przeznaczone dla zgłaszających się interesantów. W pomieszczeniu znajduje się również wyznaczone dodatkowe miejsce, umożliwiające wypełnianie dokumentów. Ponadto, zarówno na korytarzu bezpośrednio sąsiadującym z pokojem pracownika, jak i na korytarzu głównym, ustawione są krzesła dla osób oczekujących na obsługę. W trakcie kontroli ustalono, że osoba realizująca kontrolowane zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów miała odpowiednie warunki pracy. Osoby zgłaszające się do Ośrodka, przyjmowane są zarówno przez Kierownika, jak i pracowników od poniedziałku do piątku w godz. 7:00 do 15:00.

Budynek, w którym mieści się Ośrodek posiada bariery architektoniczne, jednakże pomieszczenie osoby realizującej kontrolowane zadania znajduje się na parterze, a ponadto przy drzwiach wejściowych do budynku znajduje się dzwonek, umożliwiający wezwanie pracownika, który wychodzi bezpośrednio do osoby zainteresowanej.

(dowód: akta kontroli: 11.9, 11.16, 11.17, 12.4)

Z informacji Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielbarku wynika, że wywiady alimentacyjne z dłużnikami alimentacyjnymi i przyjmowanie od nich oświadczeń majątkowych odbywa się w osobnym pomieszczeniu biurowym na parterze budynku, w którym oprócz dłużnika i upoważnionego pracownika nie przebywają inne osoby. Zgodnie z powyższą informacją, stosowane są procedury zapewniające ochronę danych osobowych i zachowanie poufności.

Akta spraw osób wnioskujących o świadczenia z funduszu alimentacyjnego przechowywane są w teczkach, umieszczonych zgodnie z numeracją w szafach biurowych, zamykanych na klucz, znajdujących się w pomieszczeniu biurowym zajmowanym przez pracownika realizującego zadania objęte kontrolą. Natomiast akta dłużników alimentacyjnych przechowywane są w teczkach osobowych opisanych numerem oraz oznaczeniem organu właściwego. Teczki ułożone są w kolejności zgodnej z nadaną numeracją i przechowywane w szafach zamykanych na klucz, w pomieszczeniu zajmowanym przez ww. pracownika.

(dowód: akta kontroli: 11.13, 11.15, 12.4)

Osobom przeprowadzającym kontrolę przekazano umowę licencyjną na oprogramowanie do obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego zawartą z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Ustalono, że pracownicy merytoryczni w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wielbarku posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 11.18)

Zgodnie z art. 8a, art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz.U. z 2023 r., poz. 2160) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych. W jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do następujących biur:

1. Biuro Informacji Gospodarczej Info Monitor (od 11 kwietnia 2012 r.)
2. ERIF Biuro informacji Gospodarczej S.A. (od 16 listopada 2015 r.)

3. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej (od 16 listopada 2015 r.)
4. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (od 23 grudnia 2015 r.).

(dowód: akta kontroli: 11.19)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielbarku wynika, że w okresie objętym kontrolą, Ośrodek nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 11.14)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielbarku prowadził:

- **58 postępowań** administracyjnych w sprawach związanych z ustaleniem prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zakończonych decyzjami o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **2 postępowania** administracyjne zakończone wydaniem decyzji ustalającej nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- **6 postępowań** administracyjnych w sprawie uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych zakończonych wydaniem decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się (w tym 3 postępowania umorzono).

W kontrolowanym okresie **nie prowadzono postępowań** administracyjnych w sprawie: umorzenia, odroczenia terminu spłaty czy rozłożenia na raty kwoty nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Ponadto nie prowadzono postępowań alimentacyjnych o umorzenie należności o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt. 1, 2 i 4 oraz art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionych do alimentów, dotyczących zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielbarku podejmował działania wobec **94** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **66** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Wielbarka,
- **28** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

W okresie objętym kontrolą do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wielbarku nie wpłynął żaden wniosek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych - w trybie art. 3 ust. 1 oraz w trybie art. 3 ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 11.1-11.3)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolera spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wielbarku w okresie objętym kontrolą. Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań.

(dowód: akta kontroli: 10)

VI. Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **15 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **17** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **10** postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji przyznającej prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- **1** postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji zmieniającej wysokość przyznanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- **1** postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji uchylającej przyznane świadczenie z funduszu alimentacyjnego,
- **2** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji ustalającej wysokość nienależnie pobranego świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- **3** postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 10, 14 – 16, 20 - 21)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **10 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 10 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był Burmistrz Wielbarka;
- **5 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 10, 17 – 19, 22 - 24)

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Radosław Król**

Do wiadomości:

Pan Jerzy Krzysztof Szczepanek – Burmistrz Wielbarka